

datum: 01-09-2022

aan: Leden Commissie ZWCS

van: Maarten Crump en Bas Pietersen

referentie: GEMR-ZWCS-BR-22-09-01

onderwerp: Toelichting duiding centrale begrippen voor nieuw adviesmodel cultuur voor Rotterdam

Geachte leden van de Commissie ZWCS,

Afgelopen weken zijn wij aan de slag gegaan met de opdracht zoals die aan ons is verstrekt. De moties (en het debat als opmaat naar deze moties) zoals in uw raad ingediend en omarmd zijn daarbij belangrijke bronnen. We hebben de debatten van zowel uw commissie als de raad nauwgezet teruggekeken en telkens getracht ons zo goed mogelijk te verplaatsen in uw overwegingen en drijfveren zodat wij ons onafhankelijk onderzoek kunnen uitvoeren met alle informatie die nodig is om dit goed en grondig te kunnen doen.

In de afgelopen weken hebben wij veel spelers uit het culturele veld in Rotterdam gesproken (zowel makers, als uitvoerders en instellingen) maar ook vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, partners van de gemeente en influencers. We stellen deze mensen, die hun medewerking tot ons genoegzaam graag leveren, een aantal vragen en natuurlijk krijgen we ook wedervragen. We zijn immers met de hulp van de geïnterviewden op zoek naar een nieuw adviesmodel cultuur voor Rotterdam. Deze interviews zijn dus zeker geen eenrichtingverkeer.

Het valt ons op in de gesprekken met de geïnterviewden dat begrippen zoals u die in een aantal moties hebt genoemd en wezenlijk zijn geweest in uw beraadslagingen zeer multi-interpretabel zijn. Daarnaast biedt nader onderzoek onvoldoende houvast. Telkens blijkt dat dit soort begrippen geplaatst moet worden in de juiste context om ze echt te begrijpen. Daarbij is de politieke context ontzettend relevant.

Het lijkt ons niet correct dat wij duiding geven aan iets dat u met elkaar hebt opgesteld. Daarom vragen we u om ons verder te helpen zodat we kunnen zorgen dat er zoveel als mogelijk

eenduidigheid ontstaat in het gebruik van de termen. We begrijpen heel goed dat u als individuele fracties en raadsleden niet allemaal dezelfde definities hanteert maar toch vragen we u om, zeker als het gaat om moties met begrippen waar u voor bent geweest, ons te laten weten wat u verstaat onder de begrippen die wij hebben genoemd in de vergadering van uw commissie van woensdag 31 augustus 2022. Die begrippen vindt u terug in de brief van de wethouder.

We willen geen sluitende begripsbepaling. We willen wel heel graag meer gevoel krijgen bij deze begrippen. Ze komen niet voor niets in commissie en gemeenteraad bij herhaling terug. Het lijken ons dus centrale en daarmee relevante begrippen te zijn.

Om een paar voorbeelden te geven:

1. De “driehoek”: er is geen wettelijke grondslag die u verplicht een driehoek te hebben. Thorbecke is in de loop der tijd verschillend geïnterpreteerd (*“De kunst is geen regeringszaak”*). Wat is uw interpretatie? Wat is belangrijk voor Rotterdam? Het is daarmee een term/frame die voor u blijkbaar belangrijk is als raad. In de gesprekken komen ook vier- en vijfhoeken terug. U heeft het over een driehoek. Wij willen een advies leveren dat aansluit op Rotterdam. We gaan er daarom vanuit dat deze driehoek belangrijk is, maar kunnen niet goed herleiden waarom. Wat gaat er fout zonder driehoek? Wanneer werkt deze driehoek?
2. Onafhankelijkheid: ten opzichte van wie en waarvoor? Wanneer ben je onafhankelijk? Dit blijkt ook een hersenkraker te zijn in onze interviews. Is het ten opzichte van raad, college, veld, alles? Een deskundige heeft een bepaalde betrokkenheid met zijn/haar expertise, mogelijk ook gekoppeld aan Rotterdam. Wat is dan de onafhankelijkheid die we zoeken? Voldoet zonder last of ruggenspraak? Als we dit koppelen aan advies en expert: kunnen we een wijkbewoner zien als expert op gebied van het leven in zijn/haar wijk en zou deze wijkbewoner dan een onderdeel van het adviesmodel moeten uitmaken? Wat is de consequentie als we de Rotterdammer buiten beschouwing laten? Waar leggen raadsleden vooral de accenten? Welke expertise is voor u van belang? Hoe breed kijkt u naar het begrip advies en expert?
3. Tegenmacht: dit klinkt logisch en voor de hand liggend. We merken dat hier een paradox ontstaat. Als er blijkbaar tegenmacht nodig is om macht bij te sturen, ontstaat de facto een nieuwe macht. Dan kijken we naar de parlementaire geschiedenis voor antwoorden en zien we inderdaad dat als het om (ongevraagde) advisering gaat er altijd waakzaamheid is voor het creëren van een ‘schaduwparlement’. Uiteraard zal

het niet de bedoeling zijn om een eigen Rotterdams democratisch bestel in te richten. Toch is dit een term niet voor niets meerdere malen in de mond genomen wordt. Gesprekken maken ons niet veel wijzer. Welke zorg of behoefte zit er achter dit begrip?

4. In een gesprek komt de transparantie van de nieuw in te richten adviesfunctie aan de orde. Wij krijgen als wedervraag in onze interviewronde: maar is het de afgelopen jaren dan niet transparant geweest, waar schort het dan aan? Of is het iets anders? Of het wel of niet transparant is gegaan weten wij niet, dat is onze rol immers niet. En deze vraag beantwoorden, is zonder de duiding van wat er in deze context onder transparant wordt verstaan niet verstandig. Daarom leggen we dit begrip voor.

Wij hopen u hiermee duidelijk te kunnen maken waar we naar op zoek zijn. Het gaat voor ons dus meer om een associatienetwerk waar we gevoel bij kunnen hebben dan een sluitende en eenduidige definitie.

Hoogachtend,

Maarten Crump

m.crump@alignmenthouse.nl

06 – 55 75 76 28

Bas Pietersen

b.pietersen@alignmenthouse.nl

06 – 51 12 03 33